

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

28.03.2024 № 70/23-р/к

Справа № 7/03-68-22

м. Харків

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції

ЛОХВИЦЬКА МІСЬКА РАДА п'ятнадцятою сесією восьмого скликання прийняла рішення від 07.07.2021 № 1 «Про встановлення податків та зборів на території Лохвицької міської територіальної громади», яким встановлені пільги зі сплати земельного податку для комунальних установ, а саме для комунальних підприємств, створених міською радою, у розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік.

За результатами розгляду справи № 7/03-68-22 адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України визнала такі дії ЛОХВИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 7/03-68-22 про порушення ЛОХВИЦЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Справа), та подання відділу досліджень і розслідувань в Полтавській області Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 13.03.2024 № 70-03/135-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. Відповідач

- (1) Згідно з відомостями, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань ЛОХВИЦЬКА МІСЬКА РАДА є юридичною особою, ідентифікаційний код юридичної особи – *інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *інформація, доступ до якої обмежено*.; основний вид діяльності: *інформація, доступ до якої обмежено*.
- (2) ЛОХВИЦЬКА МІСЬКА РАДА здійснює свої повноваження відповідно до Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших нормативно-правових актів.
- (3) Відповідно до статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» ЛОХВИЦЬКА МІСЬКА РАДА входить до місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та

здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

- (4) Отже, у розумінні статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» ЛОХВИЦЬКА МІСЬКА РАДА є органом місцевого самоврядування.

2. Процесуальні дії

- (5) Розпорядженням адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 12.09.2022 № 70/92-рп/к розпочато розгляд справи № 7/03-68-22 за ознаками вчинення ЛОХВИЦЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ порушення, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, шляхом надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (6) Відділенням листом від 12.09.2022 № 70-02/П-2076 надіслано ЛОХВИЦЬКІЙ МІСЬКІЙ РАДІ копію розпорядження про початок розгляду Справи.
- (7) Відділення листом від 13.03.2024 № 70-02/П-716 направило до ЛОХВИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ копію подання з попередніми висновками у Справі.
- (8) Листом від 26.03.2024 № 03-01/479 ЛОХВИЦЬКА МІСЬКА РАДА (вх. № 70-01/769 від 26.03.2024) надала Відділенню відповідь на подання з попередніми висновками у Справі.

3. Нормативно-правове регулювання

- (9) Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (10) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (11) Отже, реалізація ЛОХВИЦЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (12) Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських селищних, міських рад є, зокрема, питання щодо встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України.
- (13) Також, статтею 69 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування відповідно до Податкового кодексу України встановлюють місцеві податки і збори.
- (14) Пунктом 4.1 статті 4 Податкового кодексу України (в редакції, що діяла на момент прийняття Рішення) визначено, що Податкове законодавство України ґрунтується, зокрема, на принципах:

- рівності усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації;
- забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу;
- нейтральності оподаткування - установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платників податків.

- (15) Згідно із пунктом 12.3 статті 12 Податкового кодексу України (в редакції, що діяла на момент прийняття Рішення) сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територіальних громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків і зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень.
- (16) Пункт 30.5 статті 30 Податкового кодексу України (в редакції, що діяла на момент прийняття Рішення) передбачає, що податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог законодавства України про захист економічної конкуренції виключно цим Кодексом, рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до цього Кодексу.
- (17) Одним із завдань Антимонопольного комітету України відповідно до статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» є здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

4. Обставини Справи

- (18) Відділенням встановлено, що на п'ятнадцятій сесії восьмого скликання ЛОХВИЦЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ було прийнято рішення від 07.07.2021 № 1 «Про встановлення податків та зборів на території Лохвицької міської територіальної громади», яке набирає чинності з 01.01.2022.
- (19) Слід зазначити, що ЛОХВИЦЬКА МІСЬКА РАДА не направляла на погодження до Відділення проєкт рішення ЛОХВИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «Про встановлення податків та зборів на території Лохвицької міської територіальної громади», що передбачено Положенням про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 01.04.1994 № 4-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20.04.1994 за № 78/287 (далі – Положення).
- (20) За результатом аналізу положень вищевказаного Рішення встановлено, що на території Лохвицької міської територіальної громади установлені пільги для фізичних та юридичних осіб із сплати земельного податку, надані відповідно до пункту 284.1 статті 284 Податкового кодексу України, за переліком згідно з додатком 5 до Рішення.
- (21) Так, додатком 5 до Рішення визначені групи платників та розмір пільг (відсотків), зокрема:
- комунальні установи, створені міською радою – 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік.

- (22) Абзацом першим пункту 284.1 статті 284 Податкового кодексу України визначено, що Верховна рада Автономної республіки Крим та органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачуються на відповідній території.
- (23) Відповідно до інформації ЛОХВИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (лист від 13.07.2022 № 03-01/838 (вх. № 70-01/1066 від 14.07.2022), пільги по сплаті земельного податку в розмірі 100 відсотків надані наступним комунальним установам, у тому числі комунальним підприємствам, що створені ЛОХВИЦЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ:

Комунальні установи/підприємства:

- КПМ «Лохвицька міська лікарня» (інформація, доступ до якої обмежено,, ідентифікаційний код юридичної особи – інформація, доступ до якої обмежено,, (вид діяльності за КВЕД: інформація, доступ до якої обмежено,);
- КНП «Лохвицький ЦПМСД» (інформація, доступ до якої обмежено,, ідентифікаційний код юридичної особи – інформація, доступ до якої обмежено,, (вид діяльності за КВЕД: інформація, доступ до якої обмежено);
- КП «Лохвиця – Сервіс» (інформація, доступ до якої обмежено,, ідентифікаційний код юридичної особи – інформація, доступ до якої обмежено, (види діяльності за КВЕД: інформація, доступ до якої обмежено,);
- КП «Добробут-Сервіс» (інформація, доступ до якої обмежено,, ідентифікаційний код юридичної особи – інформація, доступ до якої обмежено, (види діяльності за КВЕД: інформація, доступ до якої обмежено).

Установи комунальної власності:

- 15 загальноосвітніх навчальних закладів;
  - 13 дошкільних навчальних закладів;
  - Лохвицький міський центр дитячої та юнацької творчості;
  - Відділ освіти виконавчого комітету Лохвицької міської ради;
  - Інклюзивно - ресурсний центр Лохвицької міської ради;
  - Центр професійного розвитку педагогічних працівників Лохвицької міської ради;
  - Відділ культури, сім'ї, молоді та спорту виконавчого комітету Лохвицької міської ради;
  - Історико- краєзнавчий музей ім. Г.С. Сковороди;
  - Дитяча музична школа ім. І. О. Дунаєвського;
  - Дитяча музична школа;
  - Публічна бібліотека Лохвицької територіальної громади;
  - Комплексна дитячо-юнацька спортивна школа.
- (24) Відповідно до підпункту 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 Податкового кодексу України не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.

- (25) Згідно з пунктом 30.1 статті 30 Податкового кодексу України податкова пільга – передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов’язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та збору в меншому розмірі за наявності підстав, визначених пунктом 30.2 цієї статті.
- (26) Пунктом 30.2 статті 30 Податкового кодексу України встановлено, що підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об’єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат.
- (27) Відповідно до пункту 284.1 статті 284 Податкового кодексу України, зокрема, органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.
- (28) Статтею 282 Податкового кодексу України передбачені пільги щодо сплати податку для юридичних осіб. Від сплати податку звільняються:
- санаторно-курортні та оздоровчі заклади громадських об’єднань осіб з інвалідністю, реабілітаційні установи громадських об’єднань осіб з інвалідністю;
  - громадські об’єднання осіб з інвалідністю України, підприємства та організації, які засновані громадськими об’єднаннями осіб з інвалідністю та спілками громадських об’єднань осіб з інвалідністю і є їх повною власністю, де протягом попереднього календарного місяця кількість осіб з інвалідністю, які мають там основне місце роботи, становить не менш як 50 відсотків середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить протягом звітного періоду не менш як 25 відсотків суми загальних витрат на оплату праці;
  - бази олімпійської та параолімпійської підготовки, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України;
  - дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади незалежно від форми власності і джерел фінансування, заклади культури, науки (крім національних та державних дендрологічних парків) (за умови використання за цільовим призначенням), освіти, охорони здоров’я, соціального захисту, фізичної культури та спорту, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів;
  - державні та комунальні дитячі санаторно-курортні заклади та заклади оздоровлення і відпочинку, а також дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України, які знаходяться на балансі підприємств, установ та організацій, які є неприбутковими і внесені контролюючим органом до Реєстру неприбуткових установ та організацій. У разі виключення таких підприємств, установ та організацій з Реєстру неприбуткових установ та організацій декларація подається платником податку протягом 30 календарних днів з дня виключення, а податок сплачується починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому відбулося виключення з Реєстру неприбуткових установ та організацій;
  - державні та комунальні центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, центри фізичного здоров’я населення, центри з розвитку фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, дитячо-юнацькі спортивні школи, а також центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, дитячо-юнацькі спортивні школи і спортивні споруди всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств, їх місцевих осередків та відокремлених підрозділів, що є неприбутковими та включені до Реєстру неприбуткових установ та організацій, за земельні ділянки, на яких розміщені їх спортивні споруди. У разі виключення таких установ та організацій з Реєстру неприбуткових установ та організацій, декларація подається платником податку протягом 30 календарних днів з дня виключення, а податок сплачується починаючи з

місяця, наступного за місяцем, в якому відбулося виключення з Реєстру неприбуткових установ та організацій.

- (29) Разом з тим, рішенням ЛОХВИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 07.07.2021 № 1 «Про встановлення податків та зборів на території Лохвицької міської територіальної громади» не передбачено будь-яких вимог чи критеріїв щодо характеру діяльності **суб'єктів господарювання (комунальних підприємств)**, які також ввійшли до категорії платників податку «**комунальні установи**».
- (30) Слід зазначити, що ринки, на яких діють вищевказані комунальні підприємства (суб'єкти господарювання), є потенційно конкурентними, що підтверджується наступним.
- (31) Так, аналізом інформації з ЄДР Відділенням встановлено, що видами діяльності КП «ЛОХВИЦЯ-СЕРВІС» (ідентифікаційний код юридичної особи – *інформація, доступ до якої обмежено*), зокрема, є:
- *інформація, доступ до якої обмежено*;
  - *інформація, доступ до якої обмежено*;
  - *інформація, доступ до якої обмежено*;
  - *інформація, доступ до якої обмежено*;
  - *інформація, доступ до якої обмежено*;
  - *інформація, доступ до якої обмежено*;
  - *інформація, доступ до якої обмежено*.
- (32) Також, аналізом інформації з ЄДР Відділенням встановлено, що видами діяльності КП «Добробут-Сервіс» (ідентифікаційний код юридичної особи – *інформація, доступ до якої обмежено*), зокрема, є:
- *інформація, доступ до якої обмежено*;
  - *інформація, доступ до якої обмежено*;
  - *інформація, доступ до якої обмежено*;
  - *інформація, доступ до якої обмежено*;
  - *інформація, доступ до якої обмежено*;
  - *інформація, доступ до якої обмежено*;
  - *інформація, доступ до якої обмежено*;
  - *інформація, доступ до якої обмежено*.
- (33) ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ листами від 04.11.2022 № 03.2-19/249-22 (вх. № 70-01/1632 від 04.11.2022) та від 12.03.2024 № 032-19/79-24 (вх. № 70-01/557 від 12.03.2024) надало перелік всіх суб'єктів господарювання (з вказанням назви, адреси, ідентифікаційного коду), які здійснювали діяльність у 2022 – 2023 роках в межах Лохвицької територіальної громади за такими видами діяльності (за КВЕД):
- 38.11 – збирання безпечних відходів – **5** суб'єктів господарювання;
  - 43.22 – монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування – **14** суб'єктів господарювання;
  - 37.00 - каналізація, відведення й очищення стічних вод – **37** суб'єктів господарювання;
  - 68.20 – надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна – **43** суб'єкта господарювання;

- 45.20 – технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів – 7 суб'єктів господарювання;

- 41.20 – будівництво житлових і нежитлових будівель – 21 суб'єкт господарювання.

- (34) Таким чином, встановлення пільги в розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік для юридичних осіб комунальної форми власності за земельні ділянки могло призвести до надання зазначеним юридичним особам, які здійснюють свою діяльність на одних ринках з суб'єктами господарювання державної та інших форм власності, кращих можливостей для господарювання та, як наслідок, ставить підприємства комунальної форми власності у привілейоване становище порівняно з конкурентами.

5. Негативний вплив на конкуренцію

- (35) Відповідно статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку.
- (36) Тобто, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (37) Встановлення пільг по сплаті земельного податку в розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік, згідно з Рішенням, для комунальних підприємств, які діють на відповідних товарних ринках, безпосередньо не впливає на структуру цих ринків, проте, замінює собою власні досягнення комунальних підприємств (суб'єктів господарювання), як джерело здобуття ними переваг у конкуренції за допомогою зовнішніх чинників, в даному випадку, дією Рішення.
- (38) За результатом аналізу інформації, наданої ГОЛОВНИМ УПРАВЛІННЯМ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ листами від 05.05.2023 № 7049/5/16-31-19-02-17 (вх. № 70-01/1094 від 08.05.2023) та від 19.02.2024 № 3559/5/16-31-19-02-13 (вх. № 70-01/344 від 19.02.2024), Відділенням встановлено, що протягом 2022 – 2023 років пільгами зі сплати земельного податку для комунальних установ, а саме, для комунальних підприємств, створених міською радою, у розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік згідно з Рішенням скористувались наступні суб'єкти господарювання (таблиця № 1).

Таблиця № 1

Назва суб'єкта господарювання	Коди за КВЕД суб'єкта господарювання	Сума пільги зі сплати земельного податку за 2022 рік, грн	Сума пільги зі сплати земельного податку за 2023 рік, грн
КП «ЛОХВИЦЯ-СЕРВІС»	<i>інформація, доступ до якої обмежено</i>	17 333,08	17 347,30

- (39) Слід зазначити, що у будь-який період часу на товарних ринках можуть почати діяти й інші суб'єкти господарювання (окрім комунальних підприємств), які здійснюватимуть свою діяльність на однакових товарних ринках і будуть вважатись потенційними конкурентами.
- (40) Згідно з вимогами законодавства про захист економічної конкуренції суб'єкти господарювання, що діють на одному товарному ринку, повинні знаходитись в рівних конкурентних умовах.
- (41) Слід зазначити, що листом від 20.02.2024 № 03-01/283 (вх. № 70-01/361 від 21.02.2024) ЛОХВИЦЬКА МІСЬКА РАДА повідомила, що у 2023 році діяли та в 2024 році продовжують діяти податки і збори, які були вставлені Рішенням.
- (42) Отже, встановлення пільг зі сплати земельного податку для комунальних установ, а саме для комунальних підприємств, створених міською радою, у розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік, згідно з Рішенням, ставить їх у привілейоване становище стосовно потенційних конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції. За таких умов, дія конкурентних механізмів може спотворюватись.

6. Правова кваліфікація дій Відповідача

- (43) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (44) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.
- (45) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь – яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (46) Отже, органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на товарних ринках.
- (47) Виходячи з наведених законодавчих норм, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися завдяки саме власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції. У свою чергу, недотримання зазначених принципів може призвести до спотворення конкуренції та, відповідно, до не здійснення органами місцевого самоврядування

заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

- (48) Крім того, відповідно до частини другої статті 25 Господарського кодексу України, зокрема, органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (49) Відповідно до статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (50) Згідно з абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнається надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (51) Вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (52) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (53) Отже, дії ЛОХВИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, які полягають у прийнятті п'ятнадцятою сесією восьмого скликання рішення від 07.07.2021 № 1 «Про встановлення податків та зборів на території Лохвицької міської територіальної громади», яким встановлені пільги зі сплати земельного податку для комунальних установ, а саме для комунальних підприємств, створених міською радою, у розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання групам суб'єктів господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

7. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (54) ЛОХВИЦЬКА МІСЬКА РАДА листом від 26.03.2024 № 03-01/479 (вх. № 70-01/769 від 26.03.2024) на подання з попередніми висновки у Справі надіслала зауваження та заперечення, відповідно до яких Відповідач з висновками Відділення про порушення ним законодавства про захист економічної конкуренції не згоден.
- (55) Так, ЛОХВИЦЬКА МІСЬКА РАДА зазначає, що:

«Незважаючи, що даним рішенням встановлено пільги зі сплати земельного податку для ряду комунальних підприємств, порушення вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» не вбачає.

Повідомляємо, що на території Лохвицької громади суб'єкти господарювання-юридичні особи інших форм власності які здійснюють діяльність на ринку робіт/послуг ідентичних тим, що здійснює КП «Лохвиця-Сервіс» - відсутні.

Сплата земельного податку КП «Лохвиця-Сервіс» спричинить додатковий дефіцит ресурсів даного підприємства та викличе необхідність надання йому додаткової фінансової допомоги.

При цьому вважаємо, що сума наданої пільги зі сплати земельного податку в розмірі 17 тис. грн на рік не є тим чинником, що ставить дане підприємство у привілейоване положення порівняно з конкурентами» (мова оригіналу).

- (56) Однак зазначені доводи Відповідача спростовуються наступним.
- (57) Відповідно до інформації ЛОХВИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (лист від 13.07.2022 № 03-01/838 (вх. № 70-01/1066 від 14.07.2022) пільги по сплаті земельного податку в розмірі 100 відсотків надані, зокрема, КП «Лохвиця – Сервіс» та КП «Добробут-Сервіс».
- (58) Ринки, на яких діють вищевказані комунальні підприємства (суб'єкти господарювання), є потенційно конкурентними, що підтверджується інформацією, наданою листами ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ від 04.11.2022 № 03.2-19/249-22 (вх. № 70-01/1632 від 04.11.2022) та від 12.03.2024 № 032-19/79-24 (вх. № 70-01/557 від 12.03.2024), зокрема, переліком всіх суб'єктів господарювання, які здійснювали діяльність у 2022 – 2023 роках в межах Лохвицької територіальної громади за такими ж видами діяльності (за КВЕД), які є також видами діяльності вказаних комунальних підприємств, що підтверджується матеріалами Справи.
- (59) Крім того, у будь-який період часу на вказаних товарних ринках можуть почати діяти й інші суб'єкти господарювання (окрім комунальних підприємств), які здійснюватимуть свою діяльність на однакових товарних ринках і будуть вважатись потенційними конкурентами. Згідно з вимогами законодавства про захист економічної конкуренції суб'єкти господарювання, що діють на одному товарному ринку, повинні знаходитись в рівних конкурентних умовах.
- (60) Встановлення Відділенням факту завдання шкоди конкуренції антиконкурентними діями (бездіяльністю) органів влади та/або місцевого самоврядування не є необхідним. Достатнім є високий ступінь імовірності настання антиконкурентних наслідків за результатами конкретних управлінських рішень, дій (бездіяльності) органів влади та/або місцевого самоврядування.
- (61) Аналогічна правова позиція викладена у постанові Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 09.12.2021 у справі № 904/4538/21, де зокрема, зазначено, відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» сама можливість настання негативних наслідків для конкуренції є достатньою умовою визнання дій, передбачених частинами першою та другою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції. Близька за змістом правова позиція викладена у постановках Верховного Суду від 17.08.2021 у справі № 904/4062/20 та у постанові від 26.05.2020 у справі № 920/768/19.
- (62) Таким чином, висновок Відділення про те, що дії ЛОХВИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, які полягають у прийнятті п'ятнадцятою сесією восьмого скликання рішення від 07.07.2021 № 1 «Про встановлення податків та зборів на території Лохвицької міської територіальної громади», яким встановлені пільги зі сплати земельного податку для

комунальних установ, а саме для комунальних підприємств, створених міською радою, у розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», не є спростованим.

8. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення

- (63) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доведено, а зауваженнями і запереченнями Відповідача не спростовано висновок Відділення про те, що дії ЛОХВИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, які полягають у прийнятті п'ятнадцятою сесією восьмого скликання рішення від 07.07.2021 № 1 «Про встановлення податків та зборів на території Лохвицької міської територіальної громади», яким встановлені пільги зі сплати земельного податку для комунальних установ, а саме для комунальних підприємств, створених міською радою, у розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання групам суб'єктів господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

Відповідно до абзацу четвертого пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 3295-IX від 09.08.2023 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

На підставі вищевикладеного, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії ЛОХВИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (місцезнаходження: вул. Перемоги, 1, м. Лохвиця, Полтавська обл., 37200; ідентифікаційний код юридичної особи – *інформація, доступ до якої обмежено*), які полягають у прийнятті п'ятнадцятою сесією восьмого скликання рішення від 07.07.2021 № 1 «Про встановлення податків та зборів на території Лохвицької міської територіальної громади», яким встановлені пільги зі сплати земельного податку для комунальних установ, а саме для комунальних підприємств, створених міською радою, у розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання групам суб'єктів господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, які можуть призвести до спотворення конкуренції.

2. Зобов'язати ЛОХВИЦЬКУ МІСЬКУ РАДУ (ідентифікаційний код юридичної особи – *інформація, доступ до якої обмежено*) у **4-місячний термін з дня отримання рішення** припинити порушення, зазначене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення, про що повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (вул. Капітана Володимира Кісельова, 1, к. 320, м. Полтава, 36014) з наданням копій підтверджуючих документів

Відповідно до статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК